

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 25.3.2009
COM(2009) 135 végleges

2009/ 0049 (CNS)

Javaslat:

A TANÁCS KERETHATÁROZATA

**a gyermekek szexuális zaklatásáról, szexuális kizsákmányolásáról és a
gyermekpornográfiáról, valamint a 2004/68/IB kerethatározat hatályon kívül
helyezéséről**

{SEC(2009) 355}
{SEC(2009) 356}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

- **A javaslat okai és céljai**

A gyermekek szexuális zaklatása és szexuális kizsákmányolása különösen súlyos bűncselekmények, mivel a különleges védelemre és gondoskodásra jogosult gyermekek sérelmére követik el azokat. Hosszan tartó fizikai, pszichológiai és szociális károsodást okoznak az áldozatoknak, előfordulásuk pedig megrendíti a modern társadalom alapvető értékeit, amelyek a gyermekek különleges védelmével és a megfelelő állami intézményekbe vetett bizalommal kapcsolatosak. Annak ellenére, hogy nem állnak rendelkezésre pontos és megbízható statisztikai adatok, egyes tanulmányok szerint Európában a gyermekek jelentős kisebbségét érheti szexuális támadás. A kutatásokból továbbá az is kiderül, hogy ez a jelenség nemhogy csökkent volna az elmúlt időszakban, hanem a szexuális erőszak bizonyos formái éppen hogy egyre inkább teret nyernek.

Az Európai Unióról szóló szerződés 29. cikke alapján az Unió e területre vonatkozó általános politikai célkitűzése a gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekményeknek – így a gyermekek szexuális zaklatásának és a gyermekek szexuális kizsákmányolásának – a megelőzése és az ezek elleni küzdelem. E célt azáltal kell elérni, hogy a harmadik pillér alapján egységesebb keretet építünk ki az említett bűncselekmények elleni küzdelem számára és fokozzuk annak hatékonyságát. A hatékony bűnüldözés érdekében a következő konkrét célokat kellene megvalósítani; a sértett jogainak védelme, a gyermekek szexuális zaklatásának és kizsákmányolásának megelőzése, továbbá hatékony nyomon követési rendszerek létrehozása.

- **Háttér-információk**

Az áldozattá váló gyermekek tekintetében a különféle tényezőkből fakadó sebezhetőségük a legfőbb oka az említett jelenségnek. A bűnüldözési mechanizmusok elégtelen válaszleépései is hozzájárulnak a tárgyalt jelenségek gyakoriságához, és fokozza a nehézségeket, hogy bizonyos bűncselekményfajták átlépik a tagállamok határait. A sértettek vonakodnak bejelenteni a zaklatást, a tagállami büntetőjogok és büntető eljárásjogok eltérései különbségekhez vezethetnek a nyomozati és büntetőeljárás során, továbbá előfordulhat, hogy az elítélt elkövetők büntetésük letöltése után is veszélyt jelentenek. Az informatika fejlődése tovább súlyosbítja ezeket a problémákat azáltal, hogy megkönnyíti a gyermekek szexuális zaklatásáról készített képek előállítását és terjesztését, miközben lehetőséget kínál az elkövetők névtelenségének megőrzésére és megosztja a felelősséget a bíróságok között. Az utazás könnyebbé válása és a jövedelmi különbségek elősegítik az úgynevezett gyermekszex-turizmus térnyerését, amelynek következtében a gyermekek elleni szexuális bűncselekmények elkövetői külföldön büntetlenül követhetik el a bűncselekményeket. A bűnvádi eljárás lefolytatásával kapcsolatos nehézségek mellett a szervezett bűnözés is kevés kockázattal juthat jelentős nyereséghez.

A tagállami jogszabályok az említett problémák egy részét többé-kevésbé lefedik. Ugyanakkor nem elég határozottak és egységesek ahhoz, hogy erőteljes társadalmi választ adjanak erre a nyugtalanító jelenségre.

Az Európa Tanács közelmúltban elfogadott, a gyermek szexuális kizsákmányolása és szexuális zaklatása elleni 201. CETS számú egyezménye (a továbbiakban: az Európa Tanács

egyezménye) alátámaszthatóan a gyermek szexuális zaklatás és kizsákmányolás elleni korszerű védelmének legszigorúbb nemzetközi előírását képviseli. Világszinten a gyermek jogairól szóló egyezménynek a gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és gyermekpornográfiáról szóló 2000. évi fakultatív jegyzőkönyve a legfontosabb nemzetközi előírás. Azonban még nem az összes tagállam csatlakozott ehhez az egyezményhez.

- **Meglévő rendelkezések a javaslat által érintett területen**

Az Európai Unió szintjén a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat minimális mértékben közelíti a tagállami jogszabályokat annak érdekében, hogy büntethetővé tegye a gyermekek szexuális zaklatásának és kizsákmányolásának legsúlyosabb formáit és kiterjessze a belső joghatóságot, továbbá hogy előírja a sértett támogatásának minimumszintjét. Bár általában teljesültek a követelményei, a kerethatározatnak számos hiányossága van. Csak kevés bűncselekmény esetén közelíti a jogszabályokat, nem foglalkozik a zaklatás és kizsákmányolás informatikát felhasználó új formáival, nem távolítja el a bűncselekmények nemzeti határokon túli üldözése előtt álló akadályokat, nem felel meg a kiskorú sértettek valamennyi különleges szükségletének, továbbá nem tartalmaz megfelelő intézkedéseket a bűncselekmények megelőzésére.

Egyéb hatályos vagy folyamatban lévő uniós kezdeményezések részben szintén foglalkoznak néhány olyan problémával, amelyek érintik a gyermekek elleni szexuális bűncselekményeket. Az alábbiak tartoznak e jogszabályok közé: a Tanács határozata (2000. május 29.) az Interneten megjelenő gyermek-pornográfia elleni küzdelemről (2000/375/IB), a Tanács 2002/584/IB határozata (2002. június 13.) előzetes döntéshozatal iránti kérelem az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról, a Tanács 2005/222/IB kerethatározata (2005. február 24.) az információs rendszerek elleni támadásokról, az Európai Parlament és a Tanács 854/2005/EK határozata (2005. május 11.) az internet és az új online technológiák biztonságosabb használatát elősegítő többéves közösségi program létrehozásáról, a Tanács 2008/947/IB kerethatározata (2008. november 27.) a kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyelete céljából történő alkalmazásáról.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel**

A célkitűzések teljes mértékben összhangban állnak azzal az uniós politikával, amely a gyermekek jogainak az EU belső és külső politikáiban való előmozdítására, védelmére és megvalósítására irányul. Az EU az Európai Unió Alapjogi Chartában, közelebbről annak 24. cikkében, kifejezetten elismerte a gyermekek jogainak védelmét. Emellett a Bizottság *Az EU gyermekjogi stratégiája felé* című közleményében azt a célt tűzte maga elé, hogy maximálisan használja ki jelenlegi politikáit és eszközeit, részint abból a célból, hogy az Unión belül és kívül megvédje a gyermekeket az erőszaktól és a szexuális kizsákmányolástól. A célkitűzések a biztonságosabb internet programmal is összhangban állnak. E programot azért hívták életre, hogy biztonságosabbá váljon – különösen a gyermekek számára – az internet és az új online technológiák használata, valamint fellépjenek a jogellenes tartalom ellen.

Ezt a javaslatot tüzetesen megvizsgálták azzal a céllal, hogy meggyőződjenek arról, hogy rendelkezései teljes mértékben összeegyeztethetők-e az alapvető jogokkal, nevezetesen az emberi méltósággal, a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalmával, a gyermekek jogaival, a szabadsághoz és biztonsághoz való joggal, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságával, a személyes adatok védelmével, a

hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való joggal, a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elveivel.

Különös figyelmet fordítottak az Alapjogi Charta 24. cikkére, amely azt a tevőleges kötelezettséget állapítja meg, hogy fel kell lépni a gyermekek szükséges védelmének biztosítása céljából. A Charta kinyilvánítja, hogy a gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Továbbá előírja, hogy a hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenekfölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie, amint ez a gyermek jogairól szóló ENSZ egyezményben is szerepel.

A magán- és a családi élet tiszteletben tartásának joga, valamint a személyes adatok védelme szempontjából (az EJEE 8. cikke, az Alapjogi Charta 7. és 8. cikke) különös vizsgálatnak vetették alá azokat a rendelkezéseket, amelyek az interneten elkövetett visszaélések új formáinak bűncselekménnyé nyilvánítására, a különleges nyomozati technikák elismerésére, egyes tevékenységek tilalmára, továbbá az egész Unióban való végrehajtás biztosítása céljából folytatott információcserére vonatkoznak. Elsősorban a véleménynyilvánítás szabadsága szempontjából (az EJEE 10. cikke, az Alapjogi Charta 11. cikke) ellenőrizték azon rendelkezéseket, amelyek a gyermekekkel való szexuális visszaélésről készült anyagok közzétételével és terjesztésével, a gyermekpornográfia reklámozásával, vagy a gyermekek szexuális zaklatásának ösztönzésével szembeni bűnüldözés javítására, továbbá a gyermekpornográfiát tartalmazó internetes oldalakhoz való hozzáférés letiltására irányuló mechanizmusokra vonatkoznak.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL; HATÁSVIZSGÁLAT

• Konzultáció az érdekeltekkel

A konzultáció módja, a legfontosabb célterületek és a válaszadók köre

A terület számos szakértőjével konzultáltak azon a három különböző megbeszélésen, ahol a gyermek szexuális zaklatása, szexuális kizsákmányolása, valamint az emberkereskedelem egyaránt szóba került. E konzultációban különösen a tagállamok kormányainak képviselői, a Bizottság emberkereskedelemmel foglalkozó szakértői csoportja, nemzetközi szervezetek, konkrétan az Európa Tanács és az UNICEF, nem kormányzati szervezetek, egyetemek és kutatóközpontok, valamint egyéb közintézmények vettek részt. Több szakértő és szervezet ezt követően küldte meg észrevételeit és nyújtott információkat.

Az észrevételek és felhasználásuk rövid ismertetése

A konzultáció elsősorban a következőkre hívta fel a figyelmet:

- be kell építeni az Európa Tanács egyezményének javításait,
- büntethetővé kell tenni a visszaélés azon formáit – így különösen az információtechnológia felhasználásával elkövetett bűncselekmények új formáit –, amelyek nem szerepelnek a jelenlegi kerethatározatban,
- meg kell szüntetni a határokon átnyúló ügyekben folytatott nyomozás és büntetőeljárás akadályait,

- átfogó védelmet kell biztosítani a sértettek számára, különösen a nyomozás és a büntetőeljárás során,
- bűnmegelőzési programok és eljárások révén meg kell előzni a bűncselekményeket,
- biztosítani kell, hogy az összes tagállamban érvényre jutassák a veszélyes bűnelkövetőkkel szemben az országok egyikében kiszabott büntető ítéleteket és biztonsági intézkedéseket.

A hatásvizsgálatban figyelembe vették a konzultáció során kapott hozzászólásokat. A különféle érdekelt felek konzultációs eljárás során tett javaslatainak némelyikét nem építették bele a mostani javaslatba, ennek különböző okait a hatásvizsgálat fejteti ki.

• Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

Külső szakértők bevonására nem volt szükség.

• Hatásvizsgálat

A célkitűzés elérésének eszközeként különféle szakpolitikai lehetőségeket vizsgáltak meg.

• 1. szakpolitikai lehetőség: az új európai uniós fellépés mellőzése

Az EU nem hoz új intézkedéseket (jogszabályok, nem politikai eszközök, pénzügyi támogatás) a gyermek szexuális zaklatása és kizsákmányolása elleni küzdelemben, a tagállamok pedig folytatják az Európa tanácsi egyezmény aláírási és ratifikációs folyamatát.

• 2. szakpolitikai lehetőség: a meglévő jogszabályok kiegészítése nem jogalkotási intézkedésekkel

A meglévő uniós jogszabályokat, elsősorban a 2004/68/IB kerethatározatot, nem módosítják. Viszont nem jogalkotási intézkedéseket vezetnek be a tagállami jogszabályok összehangolt végrehajtásának elősegítésére. Ezek az alábbiakat ölelhetnék fel: információ- és tapasztalatcsere a büntetőeljárás során, védelem és megelőzés, tudatosság-erősítés, együttműködés a magánszektorral, továbbá az önszabályozás ösztönzése, illetve adatgyűjtési mechanizmusok felállítása.

• 3. szakpolitikai lehetőség: a bűnelkövetőkkel szembeni bünvádi eljárásról, a sértettek védelméről és a bűncselekmények megelőzéséről szóló új jogszabályok

Új kerethatározatot fogadnak el, amely tartalmazza a meglévő kerethatározatot, az Európa tanácsi egyezmény egyes rendelkezéseit, valamint ezekben nem szereplő további elemeket. A hatálya kiterjedne az elkövetőkkel szembeni bünvádi eljárásra, a sértettek védelmére, valamint a tárgyalt jelenség megelőzésére.

• 4. szakpolitikai lehetőség: a bűnelkövetők üldözésének, a sértettek védelmének és a bűncselekmények megelőzésének erősítéséről szóló új, átfogó jogszabály (a 3. lehetőség szerint), amelyhez nem jogalkotási intézkedések (a 2. lehetőség szerint) járulnak

A 2004/68/IB kerethatározat meglévő rendelkezéseit olyan uniós fellépés egészíti ki, amely – a 3. lehetőségnek megfelelően – az anyagi büntetőjog és a büntető eljárásjog módosítására, a sértettek védelmére, valamint a bűncselekmények megelőzésére irányul, és amelyhez a 2.

lehetőségnél megjelölt, a tagállami jogszabályok végrehajtásának javítását célzó nem jogalkotási intézkedések járulnának.

A gazdasági, társadalmi és az alapvető jogokra gyakorolt hatás elemzését követően a 3. és a 4. lehetőség bizonyult a problémák legmegfelelőbb megközelítésének, valamint alkalmasnak a javaslat célkitűzéseinek elérésére. A 4. lehetőséget részesítenénk előnyben, amelyet a 3. lehetőség követ.

A Bizottság elvégezte a munkaprogramban szereplő hatásvizsgálatot. Az erről szóló jelentés a következő weboldalon érhető el:

http://ec.europa.eu/governance/impact/cia_2009_en.htm

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

• A javaslat összefoglalása

A kerethatározat hatályon kívül helyezi a 2004/68/IB kerethatározatot, és ugyanakkor belefoglalja az alábbi új elemeket:

– Általában az anyagi büntetőjog vonatkozásában

Büntethetővé nyilvánítanak a gyermekek szexuális zaklatásának és kizsákmányolásának azokat a súlyos formáit, amelyek jelenleg nem tartoznak az uniós jogszabályok hatálya alá. Ilyen például a szexuális zaklatás elkövetése céljából szervezett utazás. Ez különösen – bár nem kizárólag – a gyermekszex-turizmus kapcsán lényeges. Módosítanak a gyermekpornográfia fogalmát, hogy közelítsék azt az Európa Tanács egyezményéhez és a fakultatív jegyzőkönyvhöz. Rendkívüli figyelmet szentelnének a különösen veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek – köztük a kísérő nélküliek – sérelmére elkövetett bűncselekményeknek.

– Az informatikai környezetben elkövetett bűncselekmények vonatkozásában

Büntethetővé nyilvánítanak a szexuális zaklatás és kizsákmányolás új, az informatika alkalmazásával lehetővé vált formáit. Ezek közé tartozik a gyermekpornográfiához való hozzáférés tudatos megszerzése, amely azokra az esetekre is kiterjed, amikor képek letöltése vagy tárolása nélkül látogatnak gyermekpornográfiát tartalmazó weboldalakat, ami nem meríti ki a gyermekpornográfia „birtoklásának” vagy „megszerzésének” bűncselekményét. A szexualitásra való felhívást („*grooming*”), mint új bűncselekményt szintén az Európa Tanács egyezményének megfogalmazását szorosan követve emelték be a jogszabálysövegbe.

– A bűnügyi nyomozás és a büntetőeljárás megindítása vonatkozásában

Számos rendelkezést vezetnének be a bűncselekmények kivizsgálásának és a vádemelésnek az elősegítésére. A joghatósági átfedések esetére a büntetőeljárások összehangolására vonatkozó mechanizmust illesztenének a jogszabályba. Ezt azonban hatályon kívül

helyezhetnék a büntetőeljárásokban előforduló joghatósági összeütközésekről szóló kerethatározati javaslat elfogadásakor¹.

– A külföldön elkövetett bűncselekmények üldözése vonatkozásában

Módosítanák a joghatósági szabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekek szexuális zaklatásának és kizsákmányolásának az Unióból származó elkövetői akkor is eljárás alá vonhatók legyenek, ha bűncselekményeiket az EU-n kívül, az úgynevezett szexturizmus során követik el.

– A sértettek védelme vonatkozásában

Új rendelkezéseket vezetnének be abból a célból, hogy a sértettek könnyen hozzájussanak a jogorvoslatokhoz, és ne szenvedjenek sérelmet a büntetőeljárásban való részvétel során.

– A bűncselekmények megelőzése vonatkozásában

Módosításokat vezetnének be annak érdekében, hogy elősegítsék a gyermekek szexuális zaklatásának és kizsákmányolásának megelőzését olyan intézkedések révén, amelyek a korábbi bűnelkövetők bűnismétlésének megelőzését, és a gyermekpornográfiához való internetes hozzáférés korlátozását helyezik előtérbe. Az ilyen hozzáférés korlátozásának az a célja, hogy a nyilvánosan hozzáférhető világháló felhasználásának megnehezítésével mérsékelje a gyermekpornográfia terjesztését. Ez nem helyettesíti azokat az intézkedéseket, amelyek a tartalom forrásánál való eltávolítására és az elkövetők üldözésére vonatkoznak.

A fentiek következtében a javaslat többféle módon ki is egészítené az Európa Tanács egyezményében meghatározott védelmi előírást. Érdemi szempontból a javaslat olyan elemeket is tartalmaz, amelyek nem szerepelnek az Európa Tanács egyezményében; pl.: az elkövetővel szemben kiszabott, gyermekekkel folytatott tevékenységtől való eltiltás végrehajtása az egész Unióban, a gyermekpornográfiához való internetes hozzáférés letiltása, a gyermekek harmadik féllel való szexuális kapcsolatra kényszerítésének büntethetővé tétele, a gyermekek online szexuális zaklatásának tilalma, valamint a kiskorú sértettel szembeni szankciók kiszabásának megelőzéséről szóló cikk. A javaslat az alábbi szempontokból meghaladja az Európa Tanács egyezménye által előírt kötelezettségeket: a szankciók mértéke, a kiskorú sértettek számára nyújtandó térítésmentes jogi tanácsadás, valamint a zaklatást és a gyermekszex-turizmust bátorító tevékenységekkel szembeni megtorló intézkedések. Alaki szempontból az egyezmény rendelkezéseinek az uniós jogba való beillesztése elősegíti, hogy a tagállami ratifikációs eljárásokhoz képest gyorsabban elfogadják a nemzeti intézkedéseket, továbbá biztosítja a végrehajtás hatékonyabb nyomon követését.

• Jögalap

Az Európai Unióról szóló szerződés 29. cikke, 31. cikke (1) bekezdésének e) pontja, 34. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

¹ A Cseh Köztársaság, Lengyelország, Szlovénia, Szlovákia és a Svédország által 2009. január 20-án előterjesztett javaslat a büntetőeljárásokban előforduló joghatósági összeütközések megelőzéséről és rendezéséről szóló tanácsi kerethatározatra.

- **A szubszidiaritás elve**

Az Európai Unió fellépései esetén a szubszidiaritás elve érvényesül.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok a következők miatt nem tudják kielégítően megvalósítani:

A gyermekek szexuális kizsákmányolása és szexuális zaklatása jelentős határokon átnyúló dimenzióval rendelkezik, ami a gyermekpornográfia és a gyermekszex-turizmus esetén a legkézenfekvőbb, de abban az igényben is testet ölt, hogy a gyermekeket az összes tagállamban meg kell védeni a tagállamokból származó elkövetőktől, akik számára a helyváltoztatás nem okoz nehézséget. Ez uniós fellépést tesz szükségessé, különösen a 2004/86/IB tanácsi kerethatározat és a 2000/375/IB tanácsi határozat² nyomán követése céljából, mivel a tagállamok egyedül nem képesek megfelelően megvalósítani azt a célkitűzést, hogy hatékony védelmet biztosítsanak a gyermekek számára.

A javaslat célkitűzései az uniós fellépéssel a következők miatt valósíthatók meg jobban:

A javaslat a jelenlegi kerethatározatnál szélesebb körben közelíti a tagállamok anyagi büntetőjogát és az eljárási szabályokat, ami kedvező hatást gyakorol majd az említett bűncselekmények elleni küzdelemre. Először is ily módon elkerülhető, hogy a bűnözők előszeretettel kövessék el cselekményeiket a legenyhébb szabályozással rendelkező tagállamokban; másodsorban a közös fogalommeghatározások lehetővé teszik a hasznos közös információk és tapasztalatok cseréjének előmozdítását és elősegítik az adatok összehasonlíthatóságát; harmadrészt pedig könnyebbé válik a nemzetközi együttműködés. A javaslat a kiskorú sértettek védelmét is javítaná. Ez az emberiesség követelménye, és annak is feltétele, hogy a sértettek kellő bizonyítékot szolgáltatassanak a bűncselekmények felderítéséhez. Az egész EU-ban fokoznák továbbá megelőzési intézkedések hatékonyságát.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

- **Az arányosság elve**

A javaslat megfelel az arányosság elvének a következők miatt:

Ez a kerethatározat a célkitűzések európai szinten történő eléréséhez szükséges minimumkövetelményekre szorítkozik, és nem lépi túl a célhoz szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Javasolt aktus: kerethatározat.

Más aktus nem felelne meg a következők miatt:

A bűnözés – így a gyermekek szexuális zaklatása és szexuális kizsákmányolása – elleni küzdelemben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés terén kizárólag kerethatározat teszi lehetővé a tagállami jogszabályok közelítését.

Más aktus nem felelne meg a következők miatt:

² A Tanács határozata (2000. május 29.) az Interneten megjelenő gyermek-pornográfia elleni küzdelemről, HL L 138., 2000.6.9., 1. o.

A nem jogalkotási intézkedések és az önszabályozás egyes olyan területeken javíthatná a helyzetet, ahol a végrehajtás döntő szerepet játszik. Viszont más területeken, ahol az új jogszabály elengedhetetlen, csekélyebbek lennének az előnyei. Ez a gyermekek szexuális zaklatásának és kizsákmányolásának különféle formáit megvalósító olyan cselekményekre vonatkozik, amelyek esetében a büntetőeljárás lefolytatásához és az ítélet kiszabásához arra lenne szükség, hogy azok kifejezetten megjelenjenek a jogszabályban (*nulla poena sine lege*, az EJEE 7. cikke, az Alapjogi Charta 49. cikke), továbbá az alapvető jogokba ütköző egyes intézkedésekre, amelyeket szintén „a törvény által” kell meghozni (az EJEE 8. és 10. cikke, valamint az Alapjogi Charta 52. cikkének (1) bekezdése).

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek a közösségi költségvetést érintő vonzatai.

5. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓ

- **Meglévő jogszabályok hatályon kívül helyezése**

A javaslat elfogadása meglévő jogszabályok hatályon kívül helyezését eredményezi.

Javaslat:

A TANÁCS KERETHATÁROZATA

a gyermekek szexuális zaklatásáról, szexuális kizsákmányolásáról és a gyermekpornográfiáról, valamint a 2004/68/IB kerethatározat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, és különösen annak 29. cikkére, 31. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 34. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére³,

mivel:

- (1) A gyermekek szexuális zaklatása és szexuális kizsákmányolása, így a gyermekpornográfia az emberi jogoknak és a gyermek harmonikus neveléshez és fejlődéshez való alapvető jogának súlyos megsértése.
- (2) A gyermekpornográfia, vagyis a gyermekek szexuális zaklatását ábrázoló képek, valamint a gyermekek szexuális zaklatásának és szexuális kizsákmányolásának más különösen súlyos formái az új technológiák és az internet használata révén egyre növekvő méreteket öltenek és egyre terjednek.
- (3) A gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló 2004/68/IB tanácsi kerethatározat⁴ közelíti a tagállami jogszabályokat annak érdekében, hogy büntethetővé tegyék a gyermek szexuális zaklatásának és szexuális kizsákmányolásának legsúlyosabb formáit és kiterjesszék a belföldi joghatóságot, továbbá hogy előírják a sértettek számára nyújtandó támogatás minimumszintjét.
- (4) A gyermekek jogaival, a gyermekek eladásával, a gyermekprostitúcióval és a gyermekpornográfiával kapcsolatos ENSZ-egyezmény fakultatív jegyzőkönyve, továbbá különösen az Európa Tanács közelmúltban elfogadott, a gyermek szexuális kizsákmányolása és szexuális zaklatása elleni egyezménye alapvető fontosságú lépések az e területen folytatott nemzetközi együttműködés erősítésének útján.
- (5) A súlyos bűncselekmények – így a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia – olyan átfogó megközelítést tesznek szükségessé, amely kiterjed a bűnelkövetőkkel szembeni bünvádi eljárás lefolytatására, a kiskorú sértettek

³ HL C [...], [...], [...] o.

⁴ HL L 13., 2004.1.20., 14. o.

védelmére, valamint a jelenség megelőzésére. Az említett bűncselekmények elleni küzdelmet célzó intézkedéseket a gyermekek mindenek felett álló érdekében és jogaik tiszteletben tartásával kell megtenni. A 2004/68/IB kerethatározatot olyan új jogi aktussal kell felváltani, amely átfogó jogi keretet nyújt a tárgyalta célkitűzés megvalósítása érdekében.

- (6) Hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal kell sújtani a gyermekek szexuális zaklatásának és szexuális kizsákmányolásának súlyos formáit. Ezek közé tartoznak különösen a szexuális zaklatás és szexuális kizsákmányolás olyan új formái, amelyeket megkönnyít az informatika alkalmazása. Világossá kell tenni a gyermekpornográfia meghatározását is, és közelíteni kell azt a nemzetközi jogi aktusokban található fogalom meghatározásokhoz.
- (7) Annak figyelembe vétele érdekében, hogy a kiskorú sértettek nehezen tesznek feljelentést a zaklatás miatt, az elkövetők pedig megőrzik névtelenségüket a virtuális térben, meg kell könnyíteni a bűncselekmények kivizsgálását és a büntetőeljárás során a vádemelést.
- (8) Módosítani kell a joghatósági szabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekek szexuális zaklatása és kizsákmányolása esetén akkor is eljárás alá vonhatók legyenek az Európai Unióból származó elkövetők, ha a bűncselekményeket az Európai Unió kívül, különösen az úgynevezett szexturizmus során követik el.
- (9) A kiskorú sértetteknek könnyen hozzá kell jutniuk a jogorvoslatokhoz, és nem okozhat számukra szenvedést a büntetőeljárásban való részvétel.
- (10) A bűnismétlés megelőzése, illetve minimálisra korlátozása érdekében fel kell mérni az elkövetők által jelentett veszélyt és a gyermekek elleni szexuális bűncselekmények esetleges ismételt elkövetésének kockázatát, továbbá önkéntes alapon hozzáférést kell biztosítani számukra a hatékony bűnmegelőzési programokhoz és intézkedésekhez.
- (11) Amennyiben az elkövetők által jelentett veszély és a gyermekek elleni szexuális bűncselekmények esetleges ismételt elkövetésének kockázata indokoltá teszi, az elítélt elkövetőket adott esetben átmenetileg vagy tartósan el kell tiltani a gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartással járó tevékenységek gyakorlásától. Az ilyen tilalmak EU-n belüli érvényesítését meg kell könnyíteni.
- (12) A gyermekpornográfia elleni küzdelem céljából – különösen amennyiben az eredeti pornográf anyag nem az EU-n belül található – mechanizmusokat kell kidolgozni annak érdekében, hogy letiltsák a hozzáférést az Unió területéről az azonosított gyermekpornográfiát tartalmazó vagy terjesztő internetes oldalakhoz.
- (13) Ez a kerethatározat, a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelően, a célok európai szintű megvalósítása érdekében a szükséges minimumra korlátozódik, és nem lép túl azon, ami e célszerűséghez szükséges.
- (14) E kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szem előtt tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, nevezetesen az emberi méltóságot, a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalmát, a gyermekek jogait, a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, a személyes adatok védelmét, a hatékony jogorvoslati és a tisztességes eljáráshoz való jogot, a bűncselekmények és büntetések törvényességének

és arányosságának elveit. E kerethatározat mindenekelőtt az említett jogok teljes körű tiszteletben tartására törekszik, és nem kívánja szabályozni a kiskorúak közötti, kölcsönös beleegyezésen alapuló szexuális tevékenységet.

ELFOGADTA EZT A KERETHATÁROZATOT:

1. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen kerethatározat alkalmazásában:

- a) „gyermek”: bármely 18 évesnél fiatalabb személy;
- b) „gyermekpornográfia”:
 - i. kifejezetten szexuális – valódi vagy színlelt – magatartást tanúsító gyermeket vagy bármely gyermeknek látszó személyt ábrázoló anyag, vagy ilyen magatartást tanúsító nem létező gyermek valószínű képei; vagy
 - ii. gyermek vagy bármely gyermeknek látszó személy nemi szerveinek, vagy nem létező gyermek nemi szervei valószínű képeinek elsődlegesen a nemi vágy felkeltésére irányuló ábrázolása;
- c) „gyermekprostitúció”: gyermek szexuális tevékenység céljára való felhasználása, amennyiben a gyermek által folytatott szexuális tevékenységért fizetségképpen pénzt vagy egyéb díjazást, illetve ellenértéket adnak vagy ígérenk, függetlenül attól, hogy ezt a fizetséget, ígéretet vagy ellenértéket a gyermeknek vagy harmadik személynek nyújtják;
- d) „pornográf előadás”: az alábbiak valódi közönség előtti bemutatása:
 - i. kifejezetten szexuális – valódi vagy színlelt – magatartást tanúsító gyermek; vagy
 - ii. a gyermek nemi szervei elsődlegesen a nemi vágy felkeltése céljából;
- e) „információs rendszer”: bármely olyan eszköz, illetve egymással összekapcsolt vagy kapcsolatban álló eszközök csoportja, amelyek közül egy vagy több valamely program szerint automatizált adatkezelést végez.

2. cikk

Szexuális zaklatással kapcsolatos bűncselekmények

- 1. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi szándékos magatartások büntethetők legyenek:
 - a) olyan gyermekkel folytatott szexuális tevékenység, aki nem érte el a nemzeti jog szerinti beleegyezési korhatárt;

- b) gyermekkel folytatott szexuális tevékenység, amennyiben:
 - i. kényszer, erőszakot vagy fenyegetést alkalmaznak; vagy
 - ii. a gyermekkel kapcsolatban fennálló, elismert bizalmi, hatalmi vagy befolyási helyzettel visszaélnek; vagy
 - iii. a gyermek különösen veszélyeztetett helyzetével, különösen szellemi vagy testi fogyatékosságával, vagy eltartotti helyzetével élnek vissza;
 - c) gyermek harmadik féllel való szexuális tevékenységre kényszerítése;
 - d) a nemzeti jog szerinti beleegyezési korhatárt el nem érő gyermek jelenlétében szexuális zaklatás vagy szexuális tevékenység szándékos, a nemi vágy felkeltésére irányuló folytatása, akkor is, ha abban a gyermek nem vesz részt;
 - e) gyermek szándékos bevonása szexuális – valódi vagy színlelt – magatartás tanúsításába vagy nemi szervek bemutatásába a nemi vágy felkeltése céljából, ideértve az információs és kommunikációs technológiák útján való elkövetést is.
2. Az (1) bekezdés a) és e) pontjának rendelkezései nem irányulnak a kiskorúak közötti, kölcsönös beleegyezésen alapuló szexuális tevékenység szabályozására.

3. cikk

Szexuális kizsákmányolással kapcsolatos bűncselekmények

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi szándékos magatartások büntethetők legyenek:

- a) gyermekek gyermekprostitúcióra vagy pornográf tevékenységben való részvételre toborzása;
- b) gyermekek gyermekprostitúcióra vagy pornográf tevékenységben való részvételre kényszerítése, illetve gyermekek ilyen célra történő felhasználásából való haszonszerzés vagy gyermekek egyéb módon, e célból történő kizsákmányolása;
- c) gyermekkel folytatott szexuális tevékenység, amennyiben gyermekprostitúció valósul meg;
- d) gyermekek részvételével folytatott pornográf előadáson való tudatos részvétel.

4. cikk

Gyermekepornográfiával kapcsolatos bűncselekmények

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi szándékos magatartások – függetlenül attól, hogy azokat információs rendszeren keresztül hajtották-e végre –, büntethetők legyenek, ha azokat jogtalanul követték el:

- a) gyermekpornográfia előállítása;
- b) gyermekpornográfia forgalmazása, terjesztése vagy továbbítása;
- c) gyermekpornográfia felajánlása, nyújtása vagy annak hozzáférhetővé tétele;
- d) gyermekpornográfia megszerzése vagy birtoklása;
- e) a gyermekpornográfiához való hozzáférés tudatos megszerzése információs rendszerek segítségével.

5. cikk

Gyermekek szexualitásra való felhívása

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi szándékos magatartások büntethetők legyenek:

Nagykorú személy által – információs rendszer segítségével – tett ajánlat a nemzeti jog szerinti bejegyzési korhatárt el nem ért gyermekkel való találkozásra abból a célból, hogy elkövesse a 2. cikk a) pontjában és a 4. cikk a) pontjában említett bűncselekmények valamelyikét, amennyiben az ajánlatot az ilyen találkozás létrejöttét eredményező tényleges cselekmény követi.

6. cikk

Felbujtás, bűnsegély, kísérlet és előkészületi cselekmények

1. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2–5. cikkben említett bűncselekményekre való felbujtás és az azok elkövetéséhez nyújtott bűnsegély büntethető legyen.
2. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2–4. cikkben említett bűncselekmények kísérlete büntethető legyen.
3. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi szándékos magatartások büntethetők legyenek:
 - a) a 2–5. cikkben említett bűncselekmények bármelyike elkövetésének lehetőségét hirdető anyagok terjesztése;
 - b) utazásszervezés a 2–5. cikkben említett bűncselekmények bármelyike elkövetésének céljából.

Szankciók és minősítő körülmények

1. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények esetén kiszabható szabadságvesztés felső határa legalább hat évig terjedjen.
2. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények esetén kiszabható szabadságvesztés felső határa legalább tíz évig terjedjen, ha az alábbi körülmények legalább egyike megvalósul, amennyiben azok nem tartoznak már a bűncselekmény tényállási elemeinek közé:
 - a) a gyermek nem érte el a nemzeti jog szerinti beleegyezési korhatárt,
 - b) a bűncselekményt szellemi vagy testi fogyatékosága, illetve eltartotti helyzete miatt különösen veszélyeztetett gyermek sérelmére követték el,
 - c) a bűncselekményt családtag, a gyermekkel közös háztartásban élő, vagy felügyeleti jogával visszaélő személy követte el,
 - d) a bűncselekményt több személy együtt követte el,
 - e) a bűncselekmények elkövetésére a 2008/841/IB kerethatározat⁵ szerinti bűnszervezet keretében került sor,
 - f) az elkövetőt korábban már elítélték hasonló jellegű bűncselekményért.
3. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények esetén kiszabható szabadságvesztés felső határa legalább tizenkét évig terjedjen, amennyiben az alábbi körülmények legalább egyike fennáll:
 - a) a bűncselekmény veszélyeztette a gyermek életét,
 - b) a bűncselekmény során súlyos erőszakot alkalmaztak vagy súlyos sérelmet okoztak a gyermeknek.
4. Abból a célból, hogy megelőzzék a 2–6. cikkben említett bűncselekmények újbóli elkövetését, illetve minimálisra korlátozzák annak veszélyét, valamint figyelembe véve adott esetben a elkövető személyi körülményeit és különösen a 16. cikkben említett kockázatelemzést, minden tagállam előírhatja az (1), (2) és (3) bekezdésben említett büntetőjogi szankciók mellett további szankciók vagy intézkedések – pl. a 17. cikkben említett különleges bűnmegelőzési programok vagy intézkedések – alkalmazását a nemzeti jog alapján.

⁵ HL L 300., 2008.11.11., 42. o.

Elítélés miatti eltiltás

1. Amennyiben a 16. cikkben említett értékelésnek megfelelően megállapítást nyer, hogy az adott személy veszélyt jelent és fennáll a bűncselekmények esetleges újbóli elkövetésének kockázata, minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az a természetes személy, akit a 2–6. cikkben említett bűncselekmények valamelyikéért elítéltek, átmenetileg vagy tartósan eltiltható legyen a gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartással járó tevékenység gyakorlásától.
2. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények valamelyikéért elítélt természetes személy gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartással járó tevékenység gyakorlásától való, átmeneti vagy tartós eltiltására irányuló intézkedést bejegyezzék az ítélelhozatal szerinti tagállam bűnügyi nyilvántartásába.
3. A bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról szóló kerethatározat⁶ 7. cikkének (2) bekezdésétől, valamint 9. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy – az adott személy gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartással járó tevékenység gyakorlásától való, átmeneti vagy tartós eltiltására irányuló intézkedés hatékony végrehajtása céljából, különösen amennyiben a megkereső tagállam egyes tevékenységek gyakorlását attól a feltételtől teszi függővé, hogy a jelölteket nem ítélték el az e kerethatározat 2–6. cikkében említett bűncselekmények miatt – továbbítsák a kerethatározat 2–6. cikkében említett bűncselekmények bármelyike miatti elítéléssel összefüggő eltiltással kapcsolatos információkat, amennyiben azt az érintett személy állampolgársága szerinti tagállam központi hatósága a kerethatározat 6. cikke alapján kéri, és amennyiben a szóban forgó eltiltásra vonatkozóan a kerethatározat 7. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján megadott információk valamennyi esetben az említett célra használhatók fel.
4. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy elismerjék és végrehajtsák a többi tagállamban a 2–6. cikkben említett bűncselekmények valamelyikéért elítélt természetes személy gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartással járó tevékenység gyakorlásától való, átmeneti vagy tartós eltiltására irányuló intézkedést.

A jogi személyek felelőssége

1. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek az 2–6. cikkben említett bármely bűncselekményért, amelyet akár saját nevében eljárvá, akár a jogi személy valamely

⁶ A 2009. február 26–27-i IB Tanácson fogadták el. A végleges hivatkozás a közzétételtől függ.

szervének tagjaként eljárva olyan személy követett el a jogi személy javára, aki a jogi személyen belül vezető tisztséget tölt be, amely a következők egyikén alapul:

- a) a jogi személy képviseleti jogosultsága;
 - b) a jogi személy nevében történő döntéshozatalra irányuló jogosultság;
 - c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának jogköre.
2. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a jogi személy felelősségre vonható legyen, ha az (1) bekezdésben említett személy általi felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette lehetővé a 2–6. cikkben említett bűncselekmények valamelyikének az érintett jogi személy javára a neki alárendelt személy általi elkövetését.
3. A jogi személyeknek az (1) és (2) bekezdés alapján fennálló felelőssége nem érinti a büntetőeljárást azon természetes személyek ellen, akik az 2–6. cikkben említett bűncselekmények valamelyikét tettesként vagy bűnsegédként követik el.
4. Ennek a kerethatározatnak az alkalmazásában jogi személynek minősül az alkalmazandó jog szerint jogi személyiséggel rendelkező bármely jogalany, kivéve az államot vagy az államhatalmat gyakorló egyéb közjogi intézményt és a nemzetközi közjogi szervezeteket.

10. cikk

A jogi személyek elleni szankciók

1. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 9. cikk (1) bekezdése értelmében felelősségre vont jogi személy olyan hatályos, arányos és visszatartó erejű szankciókkal legyen büntethető, amelyek büntetőjogi vagy nem büntetőjogi pénzbüntetéseket foglalnak magukban, de más szankciókra is kiterjedhetnek, például:
 - a) kizárás az állami kedvezményekből és támogatásokból;
 - b) kereskedelmi tevékenység folytatásától való átmeneti vagy végleges eltiltás;
 - c) bírósági felügyelet alá helyezés;
 - d) bíróság által elrendelt felszámolás;
 - e) a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények ideiglenes vagy végleges bezárása.
2. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 9. cikk (2) bekezdése alapján felelősségre vont jogi személy hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetéssel vagy intézkedésekkel legyen büntethető.

11. cikk

A szankciók sértettel szembeni kiszabásának mellőzése

Minden tagállam lehetőséget biztosít arra, hogy a 3. cikkben és a 4. cikk a) pontjában említett bűncselekmények kiskorú sértettjei mentesüljenek a büntetőeljárás, illetve a büntetés kiszabása alól olyan jogellenes cselekményekben való részvételük miatt, amelyekre annak a közvetlen következményeként került sor, hogy az említett bűncselekmények áldozataivá váltak.

12. cikk

Nyomozás és büntetőeljárás

1. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények ügyében folytatott nyomozásra és büntetőeljárásra a sértett bejelentésétől vagy vádemelésétől függetlenül kerüljön sor, továbbá hogy a büntetőeljárás abban az esetben is folytatódjon, ha a sértett visszavonta a vallomását.
2. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy – kellő idővel a sértett nagykorúvá válását követően és az érintett bűncselekmény súlyának megfelelően – lefolytathassák a büntetőeljárást a 2–6. cikkben említett bűncselekmények esetében.
3. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a gyermekekkel való kapcsolattartásra köteles szakemberek számára a nemzeti jogban előírt titoktartási szabályok ne jelenthessék annak akadályát, hogy bejelentést tegyenek a gyermekvédelemért felelős hatóságok számára az olyan helyzetekről, amikor alapos okuk van azt feltételezni, hogy a gyermek a 2–6. cikkben említett bűncselekmények sértettje.
4. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ösztönözze a 2–6. cikkben említett bűncselekményekről tudomással bíró vagy azok elkövetését jóhiszeműen feltételező személyeket, hogy tegyenek bejelentést ezekről a tényekről a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára.
5. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket a 2–6. cikkben említett bűncselekmények ügyében folytatott hatékony nyomozás és büntetőeljárás biztosítása érdekében, legalább az információs rendszerek felhasználásával elkövetett cselekmények esetén lehetővé téve fedett nyomozás alkalmazását.
6. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy lehetővé tegyék a nyomozócsoportok vagy szolgálatok számára a 2–6. cikkben említett bűncselekmények sértettjeinek azonosítását a gyermekpornográfiát tartalmazó anyagok, pl. az információs rendszerek segítségével továbbított vagy hozzáférhetővé tett fényképek és audiovizuális felvételek elemzése révén.

A joghatóság és a büntetőeljárás összehangolása

1. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megállapítsa az 2–6. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó joghatóságát, amennyiben:
 - a) a bűncselekményt részben vagy egészben a területén követték el; vagy
 - b) az elkövető az adott tagállam állampolgárainak egyike vagy szokásos tartózkodási helye a tagállam területén van; vagy
 - c) a bűncselekményt az adott tagállam állampolgárainak egyike vagy olyan személy sérelmére követték el, akinek a szokásos tartózkodási helye a tagállam területén van; vagy
 - d) a bűncselekményt a tagállam területén székhellyel rendelkező jogi személy javára követték el.
2. Minden tagállam biztosítja, hogy joghatósága kiterjed azon helyzetekre, amikor a 4. és 5. cikkben és – amennyiben alkalmazható – a 2. és a 6. cikkben említett bűncselekményeket a területéről elért információs rendszer segítségével követték el, függetlenül attól, hogy az információs rendszer maga a tagállam területén van-e.
3. A 2–6. cikkben említett, és az érintett tagállam területén kívül elkövetett bűncselekmények ügyében folytatott büntetőeljárás esetében, az egyes tagállamok – az (1) bekezdés b) pontja tekintetében – megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy joghatóságukat ne rendeljék alá annak a feltételnek, hogy a cselekmények elkövetésük helyén bűncselekménynek minősülnek-e.
4. A 2–6. cikkben említett, és az érintett tagállam területén kívül elkövetett bűncselekmények bármelyike ügyében folytatott büntetőeljárás esetében, az egyes tagállamok – az (1) bekezdés b) pontja tekintetében – megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy joghatóságukat ne rendeljék alá annak a feltételnek, hogy a büntetőeljárás megindítására kizárólag a sértettnek a bűncselekmény elkövetésének helyén tett bejelentése után vagy a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti államtól érkezett feljelentést követően kerülhet sor.
5. Amennyiben a 2–6. cikkben említett bűncselekmény egynél több tagállam joghatósága alá tartozik és az érintett tagállamok bármelyike ugyanazon tények alapján jogszerűen büntetőeljárást indíthat, akkor azzal a céllal, hogy amennyiben lehetséges, az eljárásokat egy tagállam folytassa le, az érintett tagállamoknak együtt kell működniük annak eldöntésében, hogy melyikük folytatja le az elkövetővel szembeni büntetőeljárást. E célból a tagállamok az Eurojusthoz, vagy bármely, az Európai Unión belül létrehozott szervhez vagy mechanizmushoz folyamodhatnak az igazságügyi hatóságaik közötti együttműködés megkönnyítése és intézkedéseik összehangolása érdekében.

Különösen az alábbi tényezőket kell figyelembe venni annak eldöntésekor, hogy melyik tagállam folytatja le a büntetőeljárást az elkövetővel szemben:

- a) az a tagállam, amelynek a területén a cselekményeket elkövették;
- b) az a tagállam, amelynek az elkövető az állampolgára vagy lakója;
- c) a sértett származási tagállama;
- d) az a tagállam, amelynek területén az elkövetőt megtalálták.

14. cikk

A sértettek védelme és támogatása

1. Minden tagállam gondoskodik arról, hogy amennyiben a 2–6. cikkben említett bűncselekmények sértettjének az életkora bizonytalan, és objektív okok alapján feltételezhető, hogy az említett személy gyermek, akkor vélelmezni kelljen, hogy az adott személy gyermek, és haladéktalanul meg kelljen kapnia az e cikk szerinti támogatást és a védelmet.
2. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az igazságügyi hatóságok különleges képviselőt nevezzenek ki a sértett számára, amennyiben a szülői felelősséget gyakorlókat a büntetőeljárás során – a köztük és a sértett közötti érdekellentét miatt – kizárták a gyermek képviseléből, vagy amennyiben a gyermeknek nincs kísérője.
3. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a sértettek védelmére és támogatására – azok fizikai és pszicho-szociális gyógyulási folyamata során – tett egyes rövid és hosszú távú intézkedéseket minden egyes kiskorú sértett sajátos körülményeinek konkrét értékelését követően, valamint a gyermek véleményének, szükségleteinek és aggodalmainak kellő figyelembevételével fogadják el.
4. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények sértettjei indokolt esetben az említett bűncselekményekhez kapcsolódó büntetőeljárás során térítésmentes jogi tanácsadáshoz és jogi képviselőhöz jussanak.
5. A 2–6. cikkben említett bűncselekmények sértettjeit a büntetőeljárásban a sértettek jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározat⁷ 2. cikke (2) bekezdésének, 8. cikke (4) bekezdésének és 14. cikke (1) bekezdésnek értelmében különösen veszélyeztetett sértettnek kell tekinteni.
6. Minden tagállam megtesz minden lehetséges intézkedést annak biztosítására, hogy a sértett családja megfelelő segítséget kapjon. Különösen minden tagállam – adott esetben és lehetőség szerint – alkalmazza a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat 4. cikkét az említett családra.
7. Az ebben a kerethatározatban említett védelmi és támogatási intézkedéseket az emberkereskedelem megelőzéséről, valamint az ellene folyó küzdelemről és az

⁷ HL L 82., 2001.3.22., 1. o.

áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló tanácsi kerethatározat rendelkezései mellett kell alkalmazni.

15. cikk

A kiskorú sértettek részvétele a bűnügyi nyomozásban és a büntetőeljárásban

1. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények ügyében folytatott bűnügyi nyomozások során:
 - a) a kiskorú sértett kihallgatására a tényállásnak a hatáskörrel rendelkező hatóság számára történő bejelentését követően indokolatlan késedelem nélkül sor kerüljön,
 - b) a kiskorú sértett kihallgatására – szükség esetén – az e célra kialakított vagy alkalmassá tett helyiségben kerüljön sor;
 - c) a kiskorú sértett kihallgatását erre kiképzett szakemberek végezzék;
 - d) lehetőség szerint és indokolt esetben minden alkalommal ugyanaz a személy folytassa a kiskorú sértett kihallgatását;
 - e) lehetőség szerint korlátozzák a kihallgatások számát, és ezeket kizárólag akkor folytassák le, ha a büntetőeljárás céljából feltétlenül szükséges;
 - f) a kiskorú sértettet elkísérheti jogi képviselője, vagy – indokolt esetben – a választása szerinti nagykorú személy, hacsak az adott személy tekintetében nem hoztak ezzel ellentétes indokolással ellátott határozatot.
2. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények ügyében folytatott bűnügyi nyomozások során a sértett vagy – adott esetben – a kiskorú tanú valamennyi kihallgatását videofilmre rögzítsék és a videofilmre rögzített kihallgatást – a nemzeti jog szabályainak megfelelően – bizonyítékként használhassák fel a büntetőeljárás során.
3. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások során:
 - a) a bíróság elrendelhesse, hogy a tárgyalásra a nyilvánosság kizárásával kerüljön sor;
 - b) a kiskorú sértettet a megfelelő kommunikációs technológiák felhasználása útján meghallgathassák anélkül, hogy jelen lenne a tárgyalóteremben.

16. cikk

Kockázatértékelés

1. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikkben említett bűncselekmények miatt elítélt személyeket az általuk jelentett

veszélyre, és a 2–6. cikkben említett bűncselekmények esetleges ismételt elkövetésének kockázatára vonatkozó értékelésnek vessék alá az alábbi célokból:

- a) a megfelelő bűnmegelőzési programok és intézkedések meghatározása; valamint
 - b) annak megállapítása, hogy szükséges-e az elkövetőket átmenetileg vagy tartósan eltiltani a gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartással járó tevékenység gyakorlásától.
2. Az (1) bekezdésben említett értékelést időszakonként felül kell vizsgálni, hogy figyelembe vegyék a körülményekben bekövetkezett azon változásokat, amelyek befolyásolják a veszélyt és az esetleges kockázatot.

17. cikk

Bűnmegelőzési programok és intézkedések

1. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy hatékony bűnmegelőzési programok és intézkedések álljanak rendelkezésre abból a célból, hogy minimálisra korlátozzák a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális jellegű bűncselekmények megismétlésének kockázatát. E programoknak és intézkedéseknek bármikor elérhetőeknek kell lenniük a büntetőeljárás során, a büntetés-végrehajtási intézetben és azon kívül, a nemzeti jogban megállapított feltételeknek megfelelően.

Az említett programokat és intézkedéseket úgy kell kiigazítani, hogy azok megfeleljenek a gyermekkorú szexuális bűnelkövetők – köztük az életkoruk miatt büntetőjogi felelősségre nem vonhatók – sajátos fejlődési szükségleteinek.

2. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy – indokolt esetben és az esetleges bűnismétlés kockázatára figyelemmel – a 2–6. cikkben említett bűncselekmények miatt elítélt személyek:
 - a) hozzáférhessenek az (1) és (2) bekezdésben említett programokhoz és intézkedésekhez vagy felajánlhassák számukra az azokhoz való hozzáférést;
 - b) számára olyan különleges programokhoz vagy intézkedésekhez kínáljanak hozzáférést, amelyek arányosak a veszéllyel, valamint a 2–6. cikkben említett bűncselekmények esetleges ismételt elkövetése kockázatával;
 - c) számára teljes körű tájékoztatást nyújtsanak a különleges programokhoz vagy intézkedésekhez való hozzáférésre irányuló javaslat indokairól;
 - d) a tények teljes ismeretében hozzájáruljanak a különleges programokban vagy intézkedésekben való részvételhez;
 - e) visszautasíthassák azokat, és tisztában legyenek a visszautasítás esetleges következményeivel.

3. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy azok a személyek, akikkel szemben a 2–6. cikkben említett bűncselekmények valamelyike miatt folyik büntetőeljárás, olyan feltételekkel férhessenek hozzá az (1) és a (2) bekezdésben említett programokhoz, amelyek nem sértik a védelemhez való jogot, valamint a pártatlan és tisztességes tárgyalás követelményét, vagy nem ellentétesek azokkal, továbbá figyelembe veszik az ártatlanság vélelmének elvére vonatkozó szabályokat.
4. Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy azok a személyek, akik attól tartanak, hogy elkövethetik a 2–6. cikknek megfelelően meghatározott bűncselekmények egyikét, indokolt esetben hozzáférhessenek olyan hatékony bűnmegelőzési programokhoz és intézkedésekhez, amelyeket úgy alakítottak ki, hogy értékeljék bűncselekmények elkövetésének kockázatát és megelőzzék azok bekövetkezését.

18. cikk

A gyermekpornográfiát tartalmazó weboldalakhoz való hozzáférés letiltása

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy feljogosítsa a hatáskörrel rendelkező igazságügyi vagy rendőrségi hatóságokat, hogy elrendeljék vagy hasonlóképpen kikényszerítsék az internetfelhasználók gyermekpornográfiát tartalmazó vagy terjesztő internetes oldalakhoz való hozzáféréseinek letiltását, miközben figyelembe veszik a megfelelő biztosítékokat, elsősorban annak érdekében, hogy a letiltás a szükséges mértékre korlátozódjék, és hogy a felhasználókat tájékoztassák a letiltás indokáról, valamint a jogorvoslat lehetőségéről.

19. cikk

Területi hatály

Ezt a kerethatározatot alkalmazni kell Gibraltárra.

20. cikk

A 2004/68/IB kerethatározat hatályon kívül helyezése

A 2004/68/IB kerethatározat hatályát veszti.

21. cikk

Végrehajtás

1. A tagállamok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek a kerethatározatnak legkésőbb [KÉT ÉVVEL AZ ELFOGADÁS UTÁN]-ig megfeleljenek.

2. [KÉT ÉVVEL AZ ELFOGADÁS UTÁN]-ig a tagállamok eljuttatják a Tanács Főtitkárságának és a Bizottságnak azon rendelkezések szövegét, amelyekkel az e kerethatározat szerinti kötelezettségeiket nemzeti jogukba átültetik. Az e tájékoztatást tükröző jelentés és a Bizottság által készített írásos jelentés alapján a Tanács [NÉGY ÉVVEL AZ ELFOGADÁS UTÁN]-ig megvizsgálja, hogy a tagállamok mennyiben felelnek meg e kerethatározatnak, majd mérlegeli, hogy szükség van-e módosításokra.

22. cikk

Hatálybalépés

Ez a kerethatározat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/én

*a Tanács részéről
az elnök
[...]*